

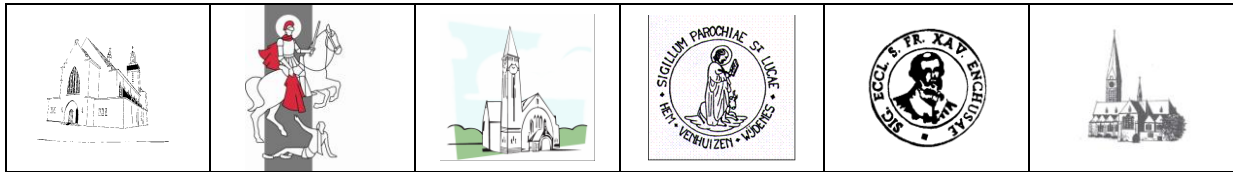
Pastoraal beleidsplan regio Zuid-Oost

Voorwoord	3
1. Visie op pastoraat	4
2. Catechese en jongerenpastoraat	10
2.1 Catechese	10
2.2 Jongerenpastoraat	15
3. Diaconie	18
4. Liturgie	24
5. Gemeenschapsopbouw	27
Conclusies en aanbevelingen	32

Organogram

Bijlagen: Huidige situatie info over werkgroepen

Sterkte zwakte analyse

Voorwoord

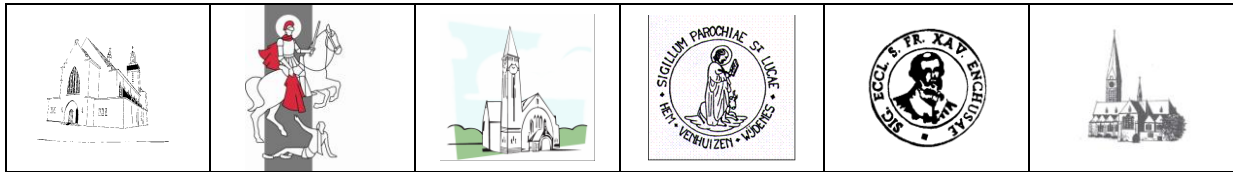
Sinds jaren bestaat de regio Zuid-Oost uit de parochies H. Martinus in Bovenkarspel, H. Franciscus Xaverius in Enkhuizen, St. Johannes de Doper in Grootebroek, H. Laurentius in Hoogkarspel, H. Nicolaas in Lutjebroek en H. Lucas in Venhuizen. Op meerdere terreinen werken zij incidenteel en/of structureel samen. Gezien de ontwikkelingen binnen kerk en samenleving en de toekomst van deze parochies, bestaat de behoefte om daar meer structuur aan te geven.

In januari 2009 stelde het regiobesturenoverleg een ‘Adviesgroep pastoraat regio Zuid-Oost’ in. Deze adviesgroep bestaat uit één vertegenwoordiger uit iedere parochie, drie pastores uit het pastoresteam van de regio Zuid-Oost, en een vertegenwoordiger van het dekenaat Alkmaar. De opdracht bestaat uit het schrijven van een (concept)beleidsplan voor het pastoraat in de regio Zuid-Oost.

Het bevorderen van de regionale samenwerking is een belangrijk fundament onder dit beleidsplan. Vrijblijvende regionale samenwerking willen we veranderen in structurele, bindende samenwerking. Open communicatie, onderlinge inspiratie en versterking van de band tussen parochies onderling, zijn daarbij kernbegrippen. De sterke kanten van iedere parochie willen we graag inzetten om tot een positieve samenwerking in een sterke regio te komen. Met als doel: een krachtige, levende en warme regionale gemeenschap, in de geest van Jezus.

Dit document is geen eindstation, maar een eerste stap in de richting van verdere beleidsontwikkeling. Regelmatig zullen we bezinningsmomenten houden, waarop we opnieuw koers bepalen op de weg naar deze gezamenlijke toekomst. Dit beleidsplan wordt gedragen door alle geledingen binnen de parochies. We wensen dat ook alle parochianen zich thuis voelen bij de visie en plannen.

**Adviesgroep pastoraat regio Zuid-Oost
Maart 2010**

1. Visie op pastoraat

Met elkaar op weg *in Zijn Naam*

Wat verstaan wij onder pastoraat? Op deze vraag geven wij als adviesgroep het antwoord:
Ik ben er voor jou vanuit IK ZAL ER ZIJN. (Exodus 3, 13-15)

Vanuit *Ik ben er voor jou* willen wij een gemeenschap vormen voor en met elkaar, gedragen door Hem. Dit resulteert in liturgie, diaconie, catechese en gemeenschapsopbouw.

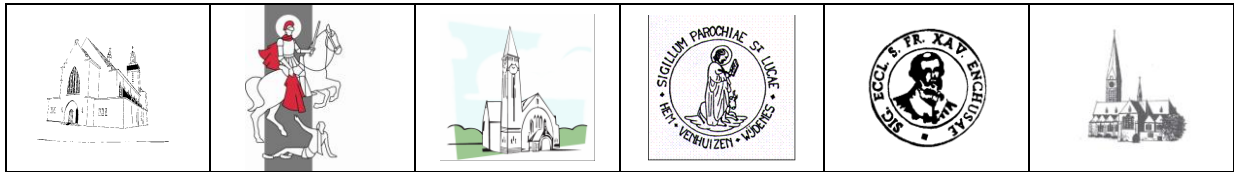
Nieuwe uitdaging

De huidige tijd kent zijn problemen en mogelijkheden. In deze tijd staan we voor de uitdaging om gestalte te geven aan de stelling *Ik ben er voor jou*. Als parochies van één regio Zuid-Oost nemen we elkaar bij de hand om zo goed mogelijk kerk mét en vóór elkaar te zijn.

Wij hebben onze wensen en idealen voor de toekomst uitgesproken:

- De kerk als zichtbare gemeenschap in de wereld, en als een licht voor alle mensen (*Lumen Gentium*)
- Als Gods volk onderweg zijn mét onze idealen
- Een kerkgemeenschap:
 - als open huis en ontmoetingsplaats. Voor gelovigen, alsook voor zoekers en twijfelaars; ‘aan de rand’ en ‘verder van de rand’
 - met een blijde Boodschap en nabij aan mensen
 - waarin wij er mogen zijn met onze talenten, die gebruikt mogen worden
 - waarin wij omzien naar elkaar, en oog hebben voor de naaste in nood
 - waarin wij ons geloof, ons lief en leed delen en vieren
 - waarin wij verantwoordelijkheid willen dragen voor elkaar over parochiegrenzen heen
 - als rust- en werkplaats van geloof
 - waarin mensen zich thuis kunnen voelen
 - die vooruit durft te kijken en nieuwe uitdagingen durft aan te gaan
 - waarin wij ons medeverantwoordelijk voelen voor de parochies in onze regio
 - waarin wij zelf, elkaar en van elkaar leren kerk te zijn
 - waarin wij de Boodschap leren, en die leren doorgeven
 - waarin wij intieme vierplekken hebben met gastvrijheid voor alle mensen
 - waarin wij elkaar voorgaan in geloof en leven

Kortom: een kerk, waarin we er zijn voor elkaar, vanuit Gods boodschap *IK ZAL ER ZIJN*. Een kerk, waarin we de boodschap van Jezus naleven: “Doe dit ook...” (Lucas 22, 17-20).

Achtergrond

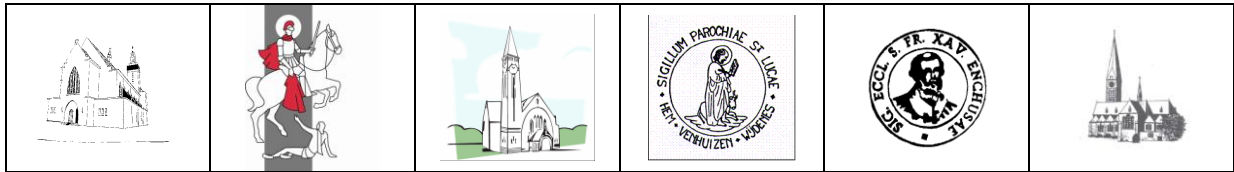
De achtergrond van de stelling *IK ZAL ER ZIJN* is een bijbelse visie, die eerst via Mozes, en later in de persoon van Jezus gestalte krijgt. Deze visie krijgt verder vorm in de eerste gemeente en later in de vele kerken.

Mozes

In het boek Exodus wordt Mozes door de HEER geroepen. Hij moet het volk van God uit Egypte naar het beloofde land leiden. Weg uit de slavernij, naar een land waar vrijheid heerst voor iedereen. Mozes vraagt openlijk naar de status van Degene die hem roept: “Namens (W)wie kom ik eigenlijk?” In Exodus 3, 13-15 wordt Mozes het antwoord gegeven: “Zeg daarom tot de Israëlieten: ‘IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd.’”

Maar Mozes zei: “Stel dat ik naar de Israëlieten ga en tegen hen zeg, dat de God van hun voorouders mij gestuurd heeft, en ze vragen: ‘Wat is de naam van die God?’. Wat moet ik dan zeggen?” Toen antwoordde God hem: “Ik ben die er zijn zal. Zeg daarom tot de Israëlieten: ‘IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd.’” Ook zei hij tegen Mozes: “Zeg tegen hen: ‘De HEER heeft mij gestuurd, de God van uw voorouders, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob. En hij heeft gezegd: ‘Zo wil ik voor altijd heten, met die naam wil ik worden aangeropen door alle komende generaties’.’”

Exodus 3, 13-15

Met hulp van de HEER lukt het Mozes om zijn volk in veertig jaar naar het beloofde land te

leiden. Soms ervaren zij *IK ZAL ER ZIJN* helemaal niet. Soms een beetje. Soms heel nabij. Met nieuwe bagage, de Tien Woorden van bevrijding, mogen ze een nieuwe gemeenschap opbouwen. Hun dromen kunnen ze waarmaken: ‘als je echt vrij bent, dan is er ruimte voor God’. En: ‘als je echt vrij bent, dan steel je niet, dan moord je niet, dan heb je respect voor...’.

Deze droom spat regelmatig uit elkaar. In het beloofde land wordt in de loop der jaren “Ik ben er voor jou vanuit *IK ZAL ER ZIJN*” regelmatig geweld aangedaan. Zodanig, dat Mozes’ volk meer en meer gaat verlangen naar een nieuwe bevrijder, een nieuwe inspirator. Iemand die, in naam van de Heer, laat zien waartoe de aarde en de mensen bestemd zijn.

“Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij heeft bevrijd.

Vereer naast Mij geen andere goden.

Maak geen godenbeelden.

Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet.

Houd de sabbat in ere.

Toon eerbied voor uw vader en uw moeder.

Pleeg geen moord.

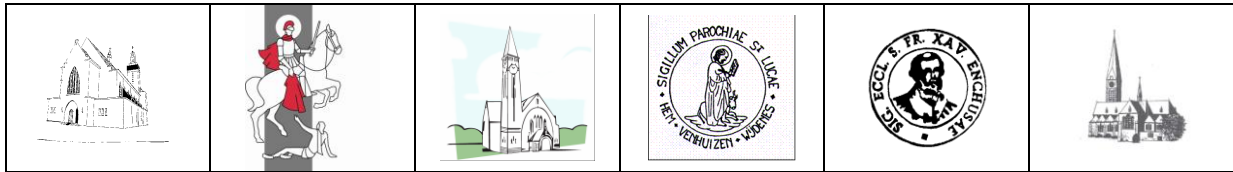
Pleeg geen overspel.

Steel niet.

Leg over een ander geen valse getuigenis af.

Zet uw zinnen niet op het huis van een ander, en evenmin op zijn vrouw, op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, of wat hem ook maar toebehoort.”

Exodus 20, 1-17

Jezus

Voor ons christenen wordt Jezus van Nazareth de nieuwe Redder. Hij is de Christus geworden. *IK ZAL ER ZIJN* krijgt vorm door het leven en de leer van Jezus. Hij gaat van stad tot stad voor zieken en gewonden. Hij is er in woord en daad voor tollenaars en zondaars. Hij verzamelt mensen rondom zich. Hij verkondigt in woord en daad de naam van *IK ZAL ER ZIJN*. Als vader, als barmhartige Samaritaan, als trooster, als... Hij geeft zijn leerlingen de opdracht mee: "Heb elkaar lief" (Johannes 15, 12-17). Hij verkondigt hoe mensen zullen worden beoordeeld. Namelijk: op hoe ze 'er zijn' voor hun naaste in nood.

"Dit is Mijn gebod, dat jullie elkaar liefhebben, zoals Ik u heb liefgehad. Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden. Jullie zijn mij vrienden, als jullie doen wat ik zeg..."

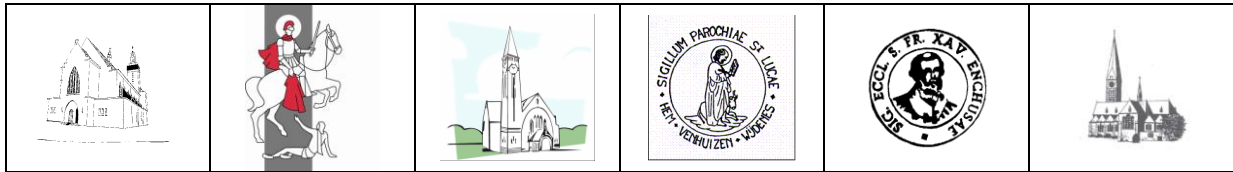
Dit gebied Ik u, dat u elkaar liefhebt."

Johannes 15, 12-17

Ik ben er voor jou vanuit *IK ZAL ER ZIJN*. Jezus heeft dit vooral in praktijk gebracht door de voeten van zijn leerlingen te wassen, en door het breken en delen bij het Laatste Avondmaal. "Ik ben er voor jullie in het wassen van de voeten, in het breken van het brood en in de beker die rondgaat". De opdracht aan de leerlingen luidt: "Doe dit ook...". (Lucas 22, 17-20)

*"Ik had honger...
Ik had dorst...
Ik was ziek...
Ik zat in de gevangenis...
Ik was naakt...
Ik was vreemdeling...
Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan..."*

Matteus 25, 31-40

Eerste gemeente, kerk.

Met de dood van Jezus lijkt het op te houden. Terug naar af dreigt. Er is een inspirator nodig om voort te zetten wat door Jezus op gang is gebracht. De leerlingen ontvangen van de Inspirator de Geest. Dat is: 'er zijn' zoals Jezus dat deed, vanuit *IK ZAL ER ZIJN*. Er ontstaat een beweging rond de gestorven en opgestane Jezus. Er ontstaat een eerste gemeente, een eerste kerk. Mensen komen bij elkaar vanwege de Heer. We kunnen in Handelingen 2, 44-47 en 4, 32-35 lezen over een ideale kerk.

Meerdere gemeenschappen ontstaan. Onder andere in Rome, Efese, Korinte, Galatië, Kolosse en Tessalonika. Op iedere plek proberen Jezus' volgelingen 'Ik zal er zijn' vanuit *IK ZAL ER ZIJN* waar te maken. Dat doen ze met de gaven die iedere christen heeft. Sommigen worden leraar. Anderen maken de keuze om voor te gaan in de dienst van de tafel. En weer anderen willen zorgen voor mensen in nood.

De apostelen doen aan catechese:
"Ze bleven met grote kracht getuigen van de opstanding van de Heer, Jezus."

Hand. 4,33.

Ze doen aan diaconie: *"Het geld wordt naar behoefte onder de gelovigen verdeeld."* Hand. 4,35

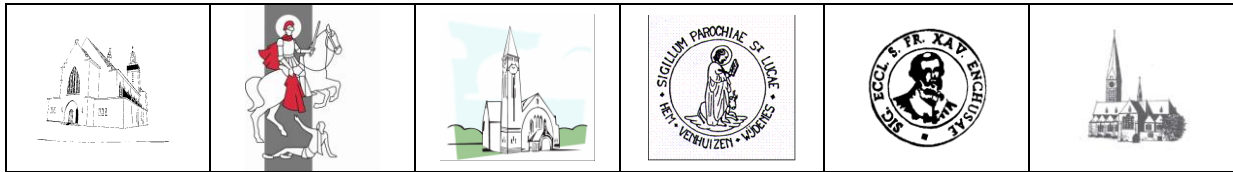
"...ze hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen, die iets nodig hadden."

Hand. 2,45.

Liturgie bestaat uit: *"Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in de geest van eenvoud en vol vreugde. Ze loofden God..."* Hand. 2, 46-47a.

Op deze wijze wordt de eerste christengemeenschap opgebouwd: gemeenschapsopbouw. Het werkt aanstekelijk. *"... ze stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered wilden worden."*

Hand. 2, 47.

Groei

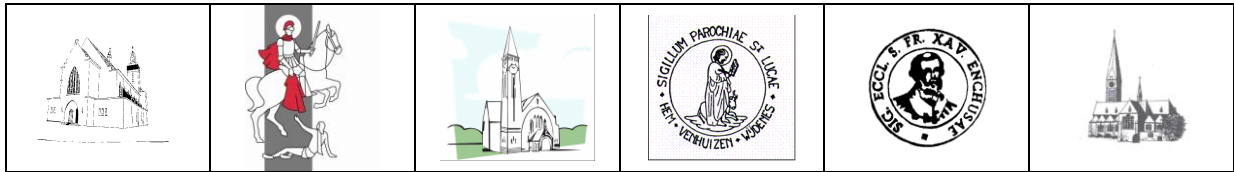
In tweeduizend jaar groeit de beweging rond Jezus uit tot een wereldkerk. Er ontstaat een structuur van bisdommen en parochies. In onze provincie is dat het bisdom Haarlem. En in onze regio zijn dat de parochies van Enkhuizen, Bovenkarspel, Grootebroek, Lutjebroek, Hoogkarspel en Venhuizen. Al die gemeenschappen worden uitgedaagd om de opdracht van de Heer ‘Er te zijn voor...’ waar te maken met de middelen, en de mogelijkheden van tijd en plaats.

Iedere tijd stelt ons voor de vraag: ‘Begeven we ons nog in het spoor van Jezus, zoals we nu verkondigen en handelen?’ Daarom is in de jaren zestig van de vorige eeuw het Tweede Vaticaans Concilie gehouden. Voor bisdom Haarlem een inspiratie om zich in te zetten voor ‘Samen Kerk’. Er werd een beroep gedaan op de roeping van alle gedoopten. Zij werden aangespoord om hun gaven en talenten in te zetten, om de Naam van de Heer opnieuw gestalte en vorm te geven. Velen hebben die uitdaging aangenomen in verschillende soorten werkgroepen rond liturgie, diaconie, catechese en gemeenschapsofbouw. Degenen die dit gedaan en gedragen hebben, zijn nu op een leeftijd gekomen waarop ze dit door willen geven aan een nieuwe generatie.

In Zijn Naam

Vanuit deze boodschap vieren we samen, leren we samen, dienen we samen en bouwen we samen de regio op. We stellen onszelf de vragen: “Op welke wijze *vieren* wij ‘Ik zal er zijn voor jou vanuit IK ZAL ER ZIJN’? Op welke wijze *leren* wij de Naam van de Heer? Op welke wijze *dienen* wij die Naam? Op welke wijze *bouwen* we *gemeenschap* rond die Naam?”

Vanuit de beschreven visie op pastoraat gaan we daar invulling aan geven.

2. Catechese en jongerenpastoraat

2.1 Catechese

Inleiding

De lerende taak is een wezenlijke pijler binnen het pastoraat. Het uitdragen en verspreiden van het Evangelie is een van de basisbeginselen en geeft de Kerk het missionaire karakter.

Wat is catechese?

Definitie

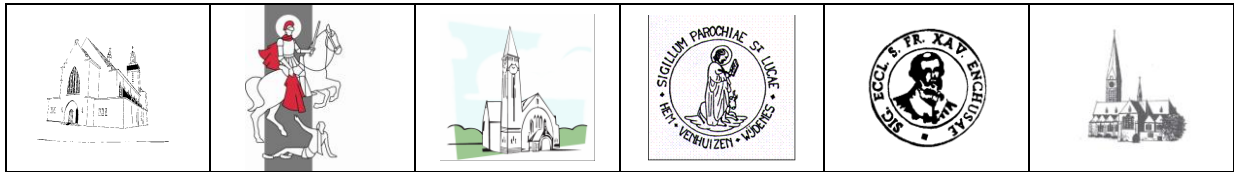
Catechese is: als kerkgemeenschap *'er zijn' in Zijn Naam* voor alle mensen. Op die manier kunnen mensen in een leerproces betekenisvolle ervaringen opdoen. Daarbij mogen ze steeds beter ontdekken wie ze zelf zijn, wie Jezus van Nazareth is, en hoe Hij spreekt over God als zijn Vader. Maar ook: wat de boodschap uit het Oude en Nieuwe Testament kan betekenen in de huidige tijd.

Fundamenteel voor zo'n leerproces is dat men in gesprek gaat met elkaar. Er ontstaat wezenlijke communicatie, waarbij ook de eigen levens- en geloofservaringen als uitgangspunt kunnen dienen. Zo leren mensen van elkaar en leren ze hun levensverhaal verbinden met dat van de verhalen uit de Schrift.

Doelstellingen

Als kerkgemeenschap helpen wij elkaar ontdekken:

- wie wij als mens zijn, dat wij er mogen zijn, wat de zin kan zijn van ons bestaan en welke levensbeschouwelijke aspecten daaraan verbonden zijn.
- hoe dat 'mens zijn' tot levensbeschouwing is gekomen in Jezus van Nazareth, wat Zijn boodschap is en wat deze boodschap voor ons kan betekenen.
- hoe die boodschap vorm heeft gekregen in de christelijke levensbeschouwing in het Nieuwe Testament en door de christelijke geschiedenis heen.
- hoe wij deze boodschap in gesprek met elkaar kunnen leren via elkaars levens- en geloofservaring.
- dat het leven gevierd kan worden in de sacramenten.

Beleidsuitgangspunten

De parochies in regio Zuid-Oost

- richten zich op een permanente catechese van jong tot oud.
- zetten zich in om de relatie 'parochie-gezin' en 'parochie-school' verder te versterken.
- richten zich in principe op alle inwoners. Zij maken onderscheid tussen sacramentencatechese en overige catechese.
- maken zoveel mogelijk gebruik van al bestaande catechese projecten en materialen uit de eigen parochies. Dit is de basis om nieuwe vormen te introduceren. Verder sluiten zij aan bij dekenale en landelijke activiteiten.

Huidige situatie

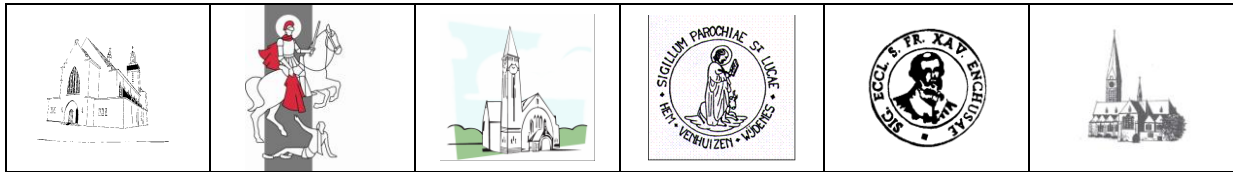
In alle parochies zijn werkgroepen actief met sacramentencatechese, met uitzondering van huwelijksvoorbereiding.

Een gesignaleerd knelpunt betreft de moeizame instroom van nieuwe (jonge) vrijwilligers. Dit belemmert de doorstroom van vrijwilligers, veelal ouders, om met hun eigen kind mee te groeien in het catechese traject.

Het aanbod van catechese in de regio is divers en ruim. Catechese wordt zowel georganiseerd door individuele parochies of regionale samenwerking, als door externe partijen (dekenaat, bisdom etc.). Voorbeelden hiervan zijn:

- een cursus voor ouders die hun kind laten dopen: *Wat willen wij onze kinderen doorgeven van ons geloof?*
- een kindernevendienst
- kindercatechese voor 4-8 jarigen en 7-12 jarigen
- 'navormsel' groepen
- de Bavodag
- twee Provider groepen
- bijbelcursussen
- een spirituele wandeling
- thema bijeenkomsten voor volwassenen en jongeren
- de cursus *Een Jaar Lang op Reis in het Land van Geloven*
- een kruiswegviering
- Communio
- Kids Party Time

Alle parochies organiseren activiteiten op het terrein van de permanente catechese. Deze zijn in meerdere of mindere mate succesvol. Afstemming en coördinatie vinden echter niet of nauwelijks plaats. Op verschillende fronten is wel sprake van samenwerking, met name bij de kindersacramenten. Zo zijn er jaarlijkse regionale bijeenkomsten van parochiële

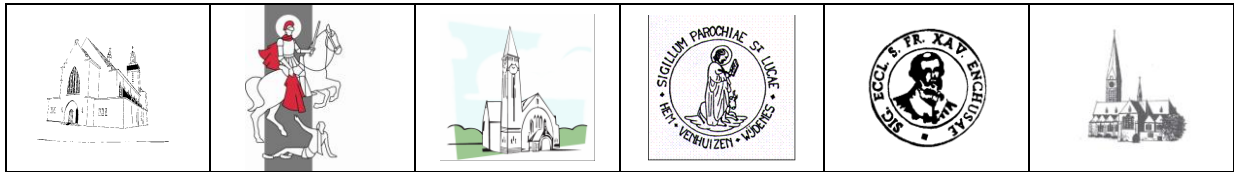

werkgroepleden waarin zij informatie uitwisselen, bijvoorbeeld rondom doop en eerste H. Communie. Deze staan onder voorzitterschap van één van de pastores. Ook is er een gezamenlijke vormselviering.

Realisatie van beleid

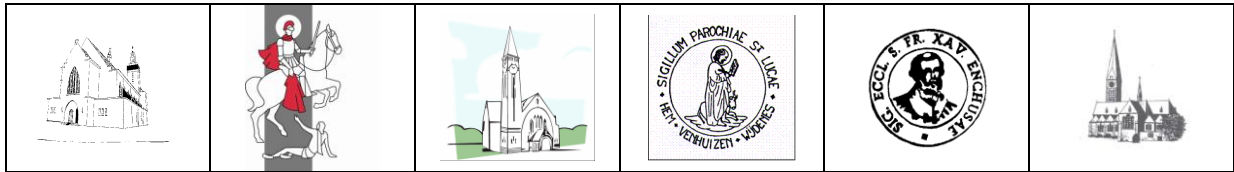
Onze ambities willen we als volgt in praktijk brengen:

1. Wat goed is, behouden we. Punten die verbetering behoeven, versterken we mét elkaar.
2. Een van de pastores is regionaal verantwoordelijke voor het taakveld catechese.
3. We gaan een regionale stuurgroep catechese instellen, onder leiding van de eindverantwoordelijke pastor. In deze stuurgroep zullen alle parochies vertegenwoordigd zijn.
4. De nieuwe stuurgroep coördineert de catecheseactiviteiten in de regio. Daarnaast onderzoekt zij nieuwe vormen en draagt zij zorg voor de uitwerking daarvan. Uitgangspunt is dat de sacramentencatechese (Doop, Eerste H. Communie) binnen de eigen parochie gestalte krijgt. Zie ook het kader over de sacramentencatechese.
5. De verantwoordelijkheid voor de diverse parochiële catechetische activiteiten en projecten ligt bij de afzonderlijke parochies (pastor, pastoraatgroep, PB-lid of andere). De uitvoering kan wel door derden worden verricht, bijvoorbeeld door een groep uit een van de andere parochies.
6. Iedere parochie ondersteunt gezinnen en kinderen bij de geloofsopvoeding en het verkrijgen van de sacramenten. Dit doet zij met doelgerichte communicatie.
7. De Rooms-katholieke scholen zijn een belangrijke partner in de geloofsopvoeding. Een goed contact tussen scholen en parochies is gewenst.
8. We gaan meer projectmatig werken; met een afgebakende taak en doelstelling. Op die manier is het duidelijk hoe lang je ergens mee bezig bent. Voor parochianen verlaagt dit de drempel om vrijwilligerswerk te doen.
9. Wij streven naar een goed netwerk voor vrijwilligers in de regio.

Werkplan catechese

1. In de eerste helft van 2010 start het regio besturenoverleg een regionale stuurgroep catechese. Iedere parochie levert daarvoor een afgevaardigde die bekend is met de catecheseactiviteiten binnen de eigen parochie. Hij of zij kan de communicatie binnen de eigen parochie vorm geven.
2. In de eerste helft van 2010 benoemt het pastorale team uit zijn midden een regionaal eindverantwoordelijke voor het taakveld catechese.
3. De regionale stuurgroep catechese inventariseert de bestaande activiteiten in de zes parochies. In de tweede helft van 2010 presenteert zij een voorstel of plan aan het regio besturenoverleg, hoe een eerste aanzet gegeven kan worden tot permanente catechese in 2011. Vervolgens presenteert de stuurgroep jaarlijks een werkplan voor het komende jaar. De stuurgroep krijgt de volgende aandachtspunten mee:
 - Ontwikkel vervolgvacaties voor de ouders, kinderen en gehuwden na het ontvangen van het sacrament.
 - Onderzoek de mogelijkheid van een regionale huwelijksvoorbereiding.
 - Onderzoek de mogelijkheden van het tiener- en jongerenpastoraat.
 - Onderzoek nieuwe vormen van catechese.
 - Stimuleer de PR rondom catechese.
 - Besteed aandacht aan de communicatie met scholen
4. De regionale stuurgroep organiseert ieder jaar een regionale bijeenkomst voor alle vrijwilligers van de parochiële catechesewerkgroepen. Tijdens deze bijeenkomst kunnen vrijwilligers ideeën uitwisselen en hun eigen catecheseactiviteiten evalueren. Ook kan de scholingsbehoefte van vrijwilligers worden gepeild. De bijeenkomst draagt bij aan de versterking van een regionaal gemeenschapsgevoel.
5. De regionale stuurgroep ontwikkelt een cursusaanbod.

Werkgroepen en sacramentencatechese:

❖ H. Doopsel

Een parochiële werkgroep ter ondersteuning van ouders bij de voorbereiding op het H. Doopsel van hun kind. Ouders het gevoel geven: ‘Het kind mag er zijn, is geschreven in Gods hand en is welkom in de kring rond Jezus.’

❖ Eerste H. Communie

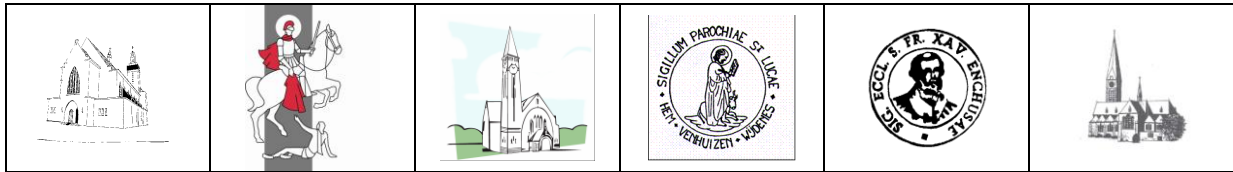
Een parochiële werkgroep ter ondersteuning van ouders bij de voorbereiding op de Eerste H. Communie. Kinderen helpen te ontdekken hoe gemeenschapsvormend ‘aan tafel gaan’ is. Hen laten zien, hoe we met elkaar kunnen delen, zoals Jezus dat deed bij de wonderbaarlijke broodvermenigvuldiging. Maar ook: hoe we er kunnen zijn voor elkaar zoals Jezus bij het Laatste Avondmaal. En: hoe we dat voort kunnen zetten; hoe de Heer bij ons aanwezig kan zijn.

❖ Vormsel

Een parochiële werkgroep ter ondersteuning van ouders bij de voorbereiding op het Vormsel van hun zoon of dochter. Jonge mensen helpen ontdekken wie ze zijn, en welke eigenschappen en capaciteiten ze hebben. Hen leren, hoe ze daarmee in de geest van Jezus kunnen leven. En hen laten zien, dat ze daar door het Vormsel ‘ja’ tegen mogen zeggen.

❖ Huwelijk

Twee mensen begeleiden in de voorbereiding op hun Huwelijk. Hen helpen ontdekken, dat zij voor elkaar een zichtbaar teken kunnen zijn van Gods aanwezigheid onder ons.

2.2 Jongerenpastoraat

Inleiding

Jongerenpastoraat komt in verschillende taakvelden aan de orde. Het is echter zo belangrijk, dat wij er in een aparte paragraaf aandacht aan besteden. Het is van belang om jongeren een samenhangend pakket van activiteiten aan te bieden.

Wat is jongerenpastoraat?

Definitie

Jongerenpastoraat is: als kerkgemeenschap *'er zijn' in Zijn Naam* voor jongeren.

Met jongeren op weg gaan, en plaats inruimen voor hun levensvragen. Hen ruimte geven om daar uitdrukking aan te geven, opdat zij kunnen groeien in menswording.

Kenmerken

Jongerenpastoraat omvat verschillende activiteiten op het gebied van:

- Pastoraat: een plek bieden waar jongeren terecht kunnen met hun vragen, zorgen, twijfels, problemen; met alles wat hen bezighoudt.
- Catechese: een gelovige bijdrage leveren aan de ervaringswereld van jongeren.
- Liturgie: binnen jongerenkoren en jongerenliturgie ruimte creëren, zodat jongeren hun eigen invulling kunnen geven aan een viering. Dit mogen zij doen in hun eigen woorden, waarmee ze hun persoonlijke ervaring uitdrukken.
- Diaconie: jongeren stimuleren om na te denken over de noden in onze samenleving, zowel dicht bij huis als ver weg. Zo kunnen ze hun eigen vormen van hulpverlening, solidariteit en pleitbezorging ontwikkelen.

Doelstelling

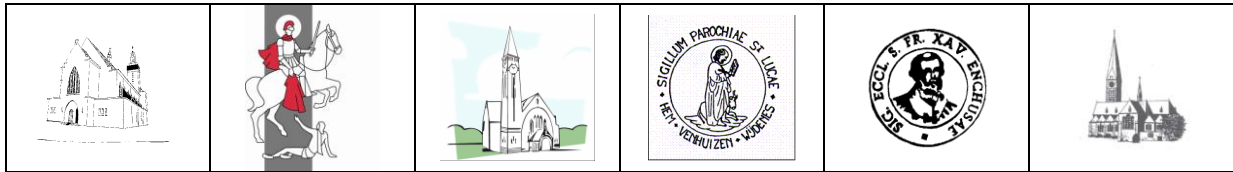
Als kerkgemeenschap stellen wij ons ten doel: jongeren via hun eigen weg een plek te laten vinden in onze geloofsgemeenschappen.

Beleidsuitgangspunten

We gaan uit van twee leeftijdscategorieën:

- Tieners: 12 – 15 jaar
- Jongeren: 16- 21 jaar

Oecumenische activiteiten kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het jongerenpastoraat.

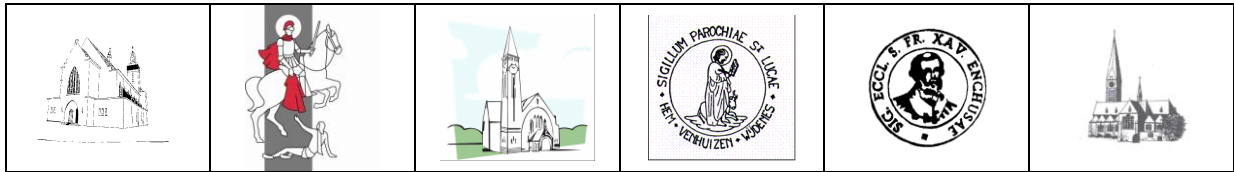
Huidige Situatie

Op dit moment is er sprake van:

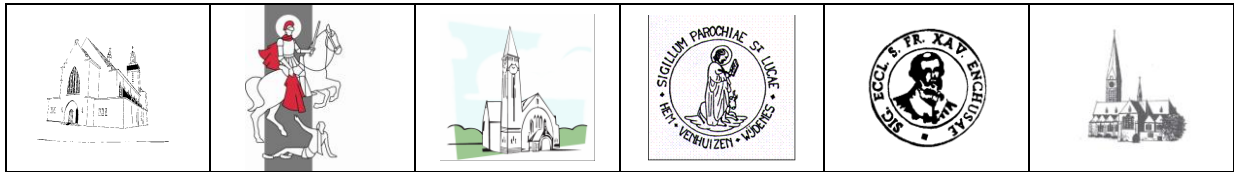
- een parochiële vormselvoorbereiding en een gezamenlijke subregionale vormselviering
- verschillende jongerenkoren, namelijk: Joko, Reaching Hand, Aloud
- twee Providergroepen

Werkplan jongerenpastoraat

1. We laten jongeren deelnemen aan regionale diaconale activiteiten.
 - In de regio vinden verschillende evenementen plaats waar we jongeren bij betrekken: 40MM, Younigthed, Diaconaction, COSweekend (t.a.v. ontwikkelingssamenwerking).
 - We betrekken jongeren bij uitvoerende taken, zoals de organisatie van sobere maaltijden en wereldmaaltijden.
 - Jongeren krijgen de mogelijkheid hun maatschappelijke stage kerkelijk inhoud te geven. Voorbeeld van een stageopdracht is het maken van een jongerenwebsite.
 - We sluiten aan bij gemeentelijke activiteiten en schoolactiviteiten, zoals de door de gemeente georganiseerde avonden over drank en drugs.
2. We bieden een jaarprogramma aan met belangrijke thema's voor jongeren, zoals muziek, alcohol, drugs, (homo)seksualiteit, omgaan met zieken en/of gehandicapte jongeren en zelfdoding.
3. We besteden extra aandacht aan jongeren die dat nodig hebben. Bijvoorbeeld jongeren die in rouw zijn, hun baan zijn kwijtgeraakt, of op zoek zijn naar hun eigen identiteit.
4. We gaan oecumenische activiteiten en ontmoetingen organiseren.
5. We dragen zorg voor geschikte en geëigende PR (onder meer via internet, sms, MSN).
6. Op parochiële internetsites geven we ruimte aan jongeren. We creëren onder meer links naar jongerensites.
7. We gaan jongeren stimuleren tot het:
 - organiseren en bezoeken van een jaarlijks terugkerend jongerenfestival (Younighted).
 - samenwerken met reeds bestaande jongerenactiviteiten in de diverse parochies.
 - zingen in jongerenkoren en het maken van eigen aansprekende vieringen.

- ontplooiën van Provider activiteiten.
 - bezoeken van en aansluiten bij:
 - Katholieke Jongerendagen en Wereldjongerendagen.
 - Lourdesjongerenreizen, waarin ze eventueel als zorgvrijwilliger kunnen werken.
 - Taizéreizen
 - Bavodag
 - Nachttocht Heiloo
 - Stille Omgang Amsterdam
8. We gaan ouders (meer) informeren over en betrekken bij jongerenactiviteiten.
9. We blijven nadenken over hoe we jongeren (meer) kunnen bereiken en betrekken bij liturgie en andere activiteiten.
10. Het verdient aanbeveling om een professionele jongerenwerker aan te stellen ten behoeve van het jongerenpastoraat. Hij/zij gaat zich inzetten om op een wervende manier jonge mensen te betrekken bij de parochies en de kerk.

3. Diaconie

Inleiding

“Als de kerk niet dient, dient zij tot niets....”. (Bisschop Gaillot)

Als we Mattheus 25 lezen wordt ons ondubbelzinnig duidelijk wat de opdracht aan ons als gelovigen is. Namelijk: de zieken bezoeken, de hongerigen voeden, de dorstigen laven en de naakten kleden. Kortom, van ons wordt gevraagd naar de zwakkeren in onze samenleving om te zien. Alleen dan maken we het Koninkrijk van God zichtbaar.

Wat is diaconie?

Definitie

Diaconie is: als kerkgemeenschap *'er zijn' in Zijn Naam* voor alle mensen. Vanuit het evangelie van Matteus ('werken van barmhartigheid') moeten we ons inzetten om de geestelijke en/of sociaal maatschappelijke nood te voorkomen, op te heffen of te verminderen. Diaconie is tevens gericht op maatschappelijke solidariteit met mensen, en op het scheppen van rechtvaardige verhoudingen.

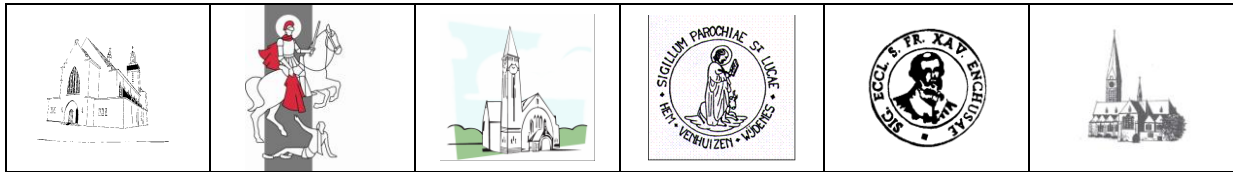
Kenmerken van diaconie zijn: hulpverlening, solidariteit en pleitbezorging.

✘ Hulpverlening: direct hulp verlenen aan mensen die dat nodig hebben. Bijvoorbeeld: brood geven aan hen, die geen eten hebben. Of onderdak verlenen aan mensen die dakloos zijn.

✘ Solidariteit: naast mensen gaan staan die het moeilijk hebben. Bijvoorbeeld: een luisterend oor bieden aan mensen die werkloos zijn, of dreigen te worden. Of het ondersteunen van mensen die eenzaam zijn.

✘ Pleitbezorging: pleiten voor een rechtvaardige behandeling van mensen. Dichtbij huis of verder weg bespeuren we soms onrecht. Bijvoorbeeld: regelingen die verkeerd uitpakken voor individuen of groepen mensen. In zulke gevallen is het goed om de verantwoordelijken hierop aan te spreken.

Diaconie is een kerntaak van de parochiegemeenschap. Diaconie is niet alleen gericht op de eigen parochianen. Diaconie is gericht op *alle* mensen, dichtbij en ver weg.

Doelstellingen

Vanuit onze kerkgemeenschappen zijn wij er voor mensen die speciale aandacht nodig hebben. In onze eigen omgeving, maar ook verder weg. Daarbij denken we aan mensen in nood: armen, zieken, eenzamen, vluchtelingen, mensen die buiten de maatschappelijke boot dreigen te vallen, en anderen. Wij moeten bijvoorbeeld ook oog en oor blijven houden voor mensen die werkloos worden, en voor kleine zelfstandigen, die moeite hebben het hoofd boven water te houden.

Beleidsuitgangspunten

- De parochies in regio Zuid-Oost richten zich op mensen in nood; zowel in de eigen regio als verder weg.
- De regioparochies maken geen onderscheid in geloofsopvatting van personen in nood.
- Parochies participeren actief in hun lokale netwerk om de minst bedeelden te ondersteunen.
- In diaconie is oecumenische samenwerking ook belangrijk, evenals samenwerking met maatschappelijke organisaties.

Huidige situatie

In de regio Zuid-Oost zijn verschillende werkgroepen actief, die zich bekommeren om het welzijn van de medemens.

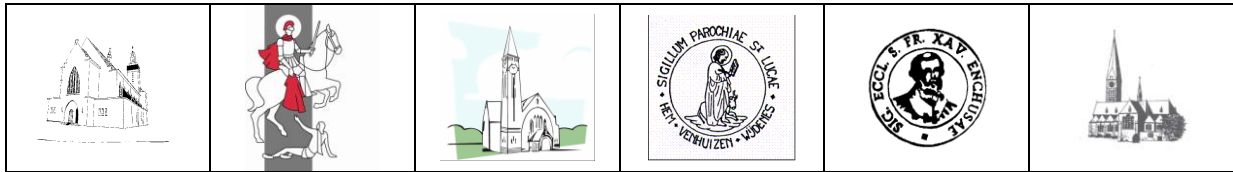
We maken onderscheid tussen aandacht voor mensen in onze eigen omgeving en in andere delen van de wereld. Tevens onderscheiden we verschillende wijzen van hulpverlening: materiële hulp, solidariteit en pleitbezorging.

Individueel pastoraat: aandacht voor en solidariteit met mensen

- 'Er zijn': omzien naar elkaar
- Ziekencommunie
- Rouwverwerking
- Ziekentriduüm

Hulpverlening, solidariteit en pleitbezorging aan/met mensen in onze eigen omgeving

- PCI's
- Diaconaal beraad
- Stimuleringsfonds
- Inloophuis (Raad van Kerken)
- Lourdesfonds

- Hulpverlening Westfriese kerken
- Hulpfonds Maatschappelijk Werk

Hulp en solidariteit aan/met mensen buiten onze landsgrenzen:

- Adventsactie
- Vastenactie
- MOV (Missie, Ontwikkeling & Vrede) groepen in Enkhuzen en Venhuizen. De MOV groep in Hoogkarspel is opgenomen in het Diaconaal Beraad.
- 40 MM
- Veel individuele projecten buiten onze landsgrenzen
- Werkgroep sobere maaltijden (in oecumenisch verband, gericht op bewustwording)

Voor sommige groepen is het moeilijk om opvolgers te vinden. Andere groepen hebben dit probleem helemaal niet.

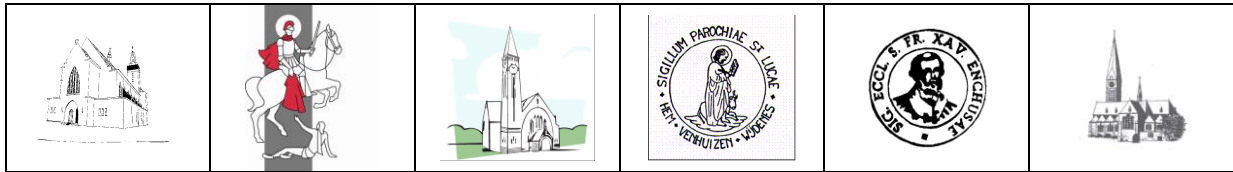
Veel diaconale activiteiten worden georganiseerd door groepen, die geen rechtstreekse band hebben met de parochie. Voorbeelden hiervan zijn De Zonnebloem, de Wereldwinkel, het KVG (Katholieke Vrouwengilde), de KBO (Katholieke Bond van Ouderen), ANBO (Algemene Nederlandse Bond van Ouderen), Seniorenraad, Amnesty International, Vluchtelingenwerk, scholen en anderen.

NB: Niet alle genoemde werkgroepen zijn in alle parochies vertegenwoordigd. Soms zijn ook maar weinig diaconale groepen aanwezig. En niet overal is diaconaal overleg.

Realisatie van beleid

Onze ambities willen we als volgt in praktijk brengen:

1. Wat goed is, behouden we. Punten die verbetering behoeven, versterken we mét elkaar.
2. Een van de pastores is regionaal eindverantwoordelijke voor het taakveld diaconie.
3. We gaan een regionale stuurgroep diaconie opzetten. In deze stuurgroep, die geleid zal worden door de eindverantwoordelijke pastor, zullen alle parochies vertegenwoordigd zijn. Diaconie wordt een regionaal beleidsmatig aangestuurde taak, die lokaal wordt uitgevoerd. We gaan de mogelijkheden van samenwerking met andere maatschappelijke en kerkelijke organisaties onderzoeken.

De regionale stuurgroep diaconie richt zich op de noden van mensen in onze directe omgeving. Indien nodig maakt zij een sociale kaart. De groep kiest een prioriteit en probeert te werken aan een structurele oplossing voor het probleem. Zij is de motor voor de diaconie in de parochies en betreft parochianen zoveel mogelijk bij de ontwikkelingen.

Signalering van problemen in bepaalde leeftijdsfasen is erg belangrijk.

Waar kunnen bijvoorbeeld jongeren terecht met hun problemen, zoals rouw, echtscheiding, drank, drugs en zelfdoding?

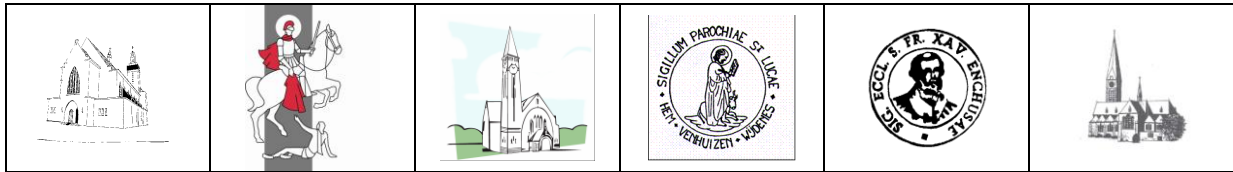
Contact met de scholen voor voortgezet onderwijs zijn van groot belang.

Elke leeftijdsgroep kent zijn eigen moeilijkheden.

Met welke problemen kampen volwassenen in deze regio? Waar lopen ouderen tegenaan? En kinderen?

Waar wordt gewerkt aan oplossingen, en welke zaken worden (nog) niet opgepakt?

4. De PCI's en vergelijkbare groepen bundelen hun krachten. Zij maken hun werk zichtbaar in de parochiegemeenschappen. Ook werken zij nauw samen met diaconale werkgroepen in de parochies.
5. De parochies tonen zich betrokken bij wat er in de gemeenschap gebeurt. Dit doen zij door actief te participeren in gemeentelijke overleggen en raden, zoals de Wmo-raad.
6. In het derde weekend van november is het 'Diaconaal weekend'. De parochiegemeenschap laat dan zien, dat diaconie het hart van de gemeenschap is.
7. De regionale stuurgroep diaconie stimuleert de jongerengroepen om mee te werken aan Diaconaction. Dit gebeurt al in de Providergroepen. Binnen de parochies wordt ook aandacht besteed aan Diaconaction.
Samenwerking met scholen is een goede mogelijkheid, vanwege de maatschappelijke stages die scholieren binnen diaconie kunnen vervullen.
8. We besteden aandacht aan de noden in verre landen. Dit doen we bijvoorbeeld door de Vastenactie te organiseren, waarop we de liturgie en catechese laten aansluiten. We

stimuleren kleinschalige particuliere initiatieven in andere landen. Parochies maken deze projecten bekend bij hun parochianen.

9. We werken aan bewustwording van de problemen, zowel dicht bij huis als ver weg. Dit doen we door middel van activiteiten, waaronder:
 - het organiseren van sobere maaltijden in de vastentijd
 - het spelen van het budgetspel over het thema ‘armoede dichtbij’
 - het organiseren van een inzamelingsactie voor de voedselbank Westfriesland
 - het vieren van liturgie, waarin we het thema verwerken

10. We werken aan structurele samenwerking met andere taakvelden. Dit is nodig om diaconie te integreren in het leven van parochianen. Oftewel: om diaconie te laten ‘landen’.

Werkplan Diaconie

1. Het regio besturenoverleg start een regionale stuurgroep diaconie in de eerste helft van 2010. Iedere parochie levert daarvoor een afgevaardigde die bekend is met de diaconale activiteiten binnen de eigen parochie. Hij of zij kan de communicatie binnen de eigen parochie vorm geven.

2. In de eerste helft van 2010 benoemt het pastorale team uit zijn midden een regionaal eindverantwoordelijke voor het taakveld diaconie.

3. De stuurgroep diaconie heeft als **permanente** opdracht:

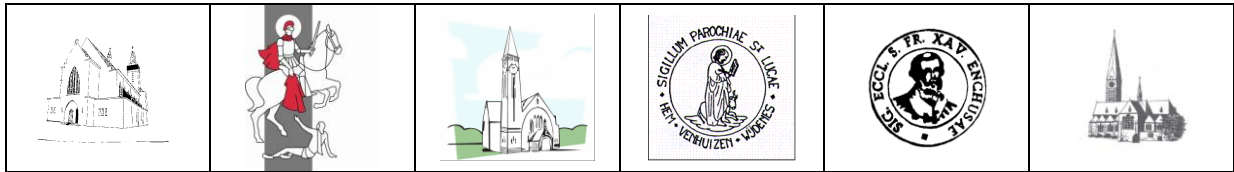
Aandacht te besteden aan diaconale noden en te zoeken naar oplossingen voor problemen. De aandacht gaat uit naar onder meer de volgende groepen: vluchtelingen, nabestaanden, zieken, eenzamen, daklozen en armen.

- 4a. In de tweede helft van 2010 gaat de stuurgroep met de PCI's in gesprek over diaconale werkzaamheden.

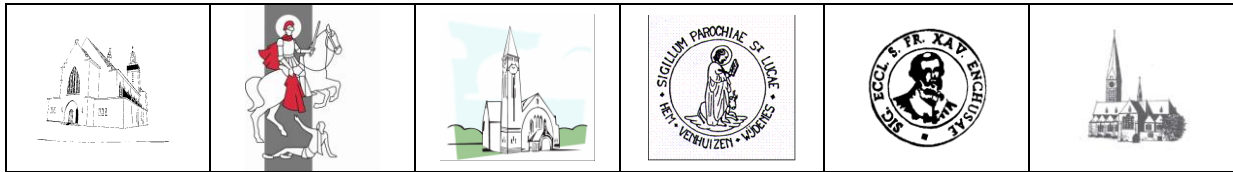
Enkele leidende vragen zijn:

 - Hoe kunnen we diaconale activiteiten zichtbaar maken in de gemeenschap?
 - Wie is het aanspreekpunt in de gemeenschap?
 - Hoe kunnen we de relatie tussen de PCI's en de diaconale werkgroepen gestalte geven?

- 4b. In de tweede helft van 2010 brengen we de communicatielijnen met gemeenten en andere kerkgemeenschappen in kaart.

- 4c. In de tweede helft van 2010 gaan we onderzoeken waar we een diaconaal weekend kunnen organiseren. Daarbij gaan we ook na, wat parochies voor elkaar kunnen betekenen.
- 4d. In de tweede helft van 2010 inventariseren we de activiteiten in onze gemeenschappen. We maken zichtbaar *wie er wat* voor mensen in onze gemeenschap organiseert, *hoe* dat gebeurt en *waar* activiteiten plaatsvinden. Op dezelfde manier onderzoeken we de activiteiten voor mensen in andere landen.
5. De regionale stuurgroep organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor alle vrijwilligers van de parochiële diaconale werkgroepen. Vrijwilligers kunnen daar ideeën uitwisselen en hun eigen diaconale activiteiten evalueren. De stuurgroep kan de scholingsbehoefte van vrijwilligers peilen. Deze bijeenkomst draagt bij aan de versterking van een regionaal gemeenschapsgevoel.
6. De regionale stuurgroep ontwikkelt een cursusaanbod voor vrijwilligers.

4. Liturgie

Inleiding

Onze Kerk is een vierende gemeenschap. Belangrijke gebeurtenissen in ieders leven verdienen speciale aandacht. Het is goed om op die momenten de warmte en saamhorigheid van de gemeenschap te ervaren.

In de vieringen kunnen hemel en aarde elkaar raken. Door te zingen, bidden en luisteren naar Zijn Woord ervaren we Gods aanwezigheid. In brood en wijn is Hij in ons midden. Liturgie is een weg waarop we God mogen ontmoeten.

Definitie

Liturgie is het samenkomen in de naam van de Vader, de Zoon en Heilige Geest.

Het dagelijks leven, maar ook alle hoogte- en dieptepunten, mogen we vieren in de liturgie.

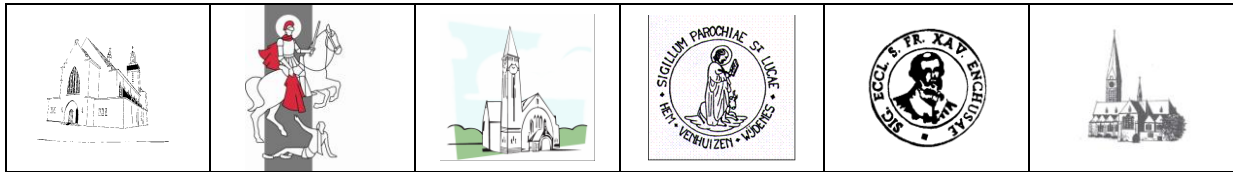
Dat kan op verschillende manieren: in woord, gebed, zang, tekens en symbolen.

In de liturgie brengen we eer aan God en doen we zoals Jezus Christus: *'er zijn' in Zijn Naam* voor alle mensen.

We geloven dat God Zijn verhaal schrijft in onze geschiedenis, zodat het heilsgeschiedenis kan worden. Hij loopt met ons mee. Dat lezen we in de Schrift en ervaren we door de traditie. Dat beleven we in de Sacramenten, waarin we geraakt worden door de Geest. Het Goddelijke wordt voelbaar en zichtbaar.

Kenmerken

- Kernpunt van liturgie is het samenkomen en het vieren van geloof. Mensen ontmoeten God en elkaar, en delen de mooie en moeilijke momenten in hun leven.
- De aanwezige gemeenschap viert de liturgie samen. Mensen delen hun emoties in woord, gebed, zang, Schrift, tekens en handelingen.
- Liturgie kan mensen inspireren en bevrijden, maar kan ook gewoon plezierig zijn om met elkaar te beleven.
- Liturgie kent verschillende uitingsvormen en accenten: lofprijzing, dank, herinnering, uitnodiging, stilte en gebed.
- Verschillende rituelen en symbolen karakteriseren liturgie, waaronder: brood, water, wijn, vuur, licht, olie, muziek en wierook.
- Liturgie is ook: communicatie met God. Een viering kan een brug vormen naar een ontmoeting met God.
- Liturgie is een bindende factor van iedere gelovige gemeenschap. Ze hoeft echter niet plaatsgebonden te zijn.

Doelstelling

Voor de gemeenschappen in de regio Zuid-Oost is het van groot belang elkaar te ondersteunen, bemoedigen en uit te dagen. Maar ook: met elkaar te delen en van elkaar te leren. Door uitwisseling van ervaringen en werkwijzen, krijgen we meer inzicht in elkaars situatie. Dit kan de kwaliteit vergroten.

We streven naar gezamenlijke vieringen rond bijzondere thema's of bij bijzondere gelegenheden.

Huidige situatie

De zes parochies in de regio Zuid-Oost vieren liturgie op verschillende manieren. Zij worden bediend door vier pastores en vele vrijwilligers. Een aantal van hen doet ook buiten de eigen parochie dienst. Daarnaast gaan drie emeriti pastors in de vieringen voor.

(Zie ook artikel: *Pastorale organisatie in de regio Zuid-Oost*).

Realisatie van beleid

Onze ambities willen we als volgt in praktijk brengen:

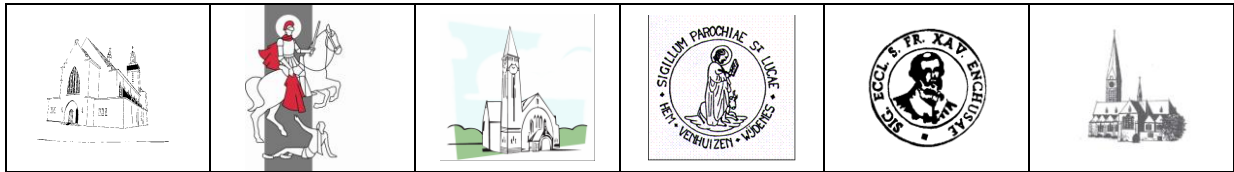
1. Wat goed is, behouden we. Punten die verbetering behoeven, versterken we mét elkaar.
2. Een van de pastores is regionaal eindverantwoordelijke voor het taakveld liturgie.

Werkplan liturgie

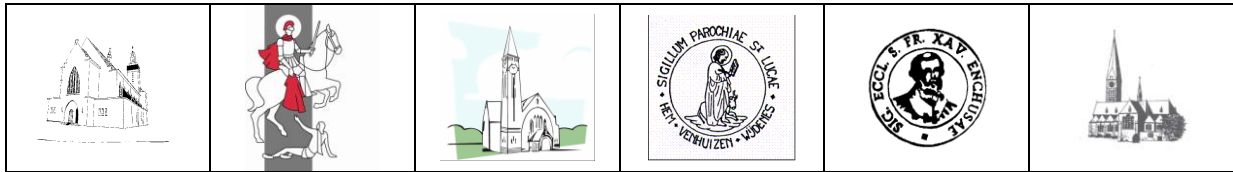
We zetten een regionale stuurgroep liturgie op onder leiding van een pastor. Hierin zijn alle parochies vertegenwoordigd. De stuurgroep maakt een voorstel voor het organiseren van gezamenlijke regionale vieringen rond bijzondere thema's of bij speciale gelegenheden.

Naast het gezamenlijk vieren in regionaal verband, is het noodzakelijk dat binnen iedere gemeenschap een goede plek is om te vieren, te leren en te dienen. Vanuit de visie *Ik zal er zijn* is de bereikbaarheid en nabijheid van ruimtes om samen te komen van groot belang. Het pastoraal team bewaakt en stimuleert deze processen.

Liturgie bevat aspecten die eeuwenlang ons geloof hebben gedragen. Deze onderdelen worden alom als zeer waardevol ervaren en willen we behouden. Daarnaast is het gewenst en noodzakelijk om te blijven zoeken naar nieuwe liturgische vormen, waarin we Hem vierend kunnen ontmoeten. Goede scholing van professionals en vrijwilligers is daarvoor belangrijk.

We moeten hen stimuleren nieuwe vormen en mogelijkheden te ontdekken en uit te dragen. Daartoe reikt de Wereldkerk ons ideeën aan, zowel uit onze eigen traditie als uit andere tradities. Bij de vormgeving van nieuwe mogelijkheden is de eigenheid van de gemeenschap maatgevend.

5. Gemeenschapsopbouw

Inleiding

Geloven is iets heel persoonlijks. Echter, geloven doe je niet alleen. Samen maken we deel uit van een geloofsgemeenschap. Geloof vieren we samen, we leren het samen, we verdiepen het in gesprek met anderen. Ontmoeting en aandacht voor elkaar zijn belangrijk.

Van oudsher zijn parochies plaatsgebonden. Nu de groep kerkgangers kleiner wordt, is de verbondenheid des te belangrijker. Aan die saamhorigheid willen we blijven werken. Dat gaat niet vanzelf, maar vraagt om structuur en organisatie. En bovenal: om een goede onderlinge communicatie. Samen met vele parochianen, vrijwilligers en contactpersonen blijven we bouwen aan een vitale geloofsgemeenschap.

Wat is gemeenschapsopbouw?

Definitie

Gemeenschapsopbouw is als kerkgemeenschap *'er zijn' in Zijn Naam* voor alle mensen. We stimuleren de betrokkenheid van parochianen bij elkaars welzijn en dat van de samenleving. We creëren voorwaarden om die betrokkenheid mogelijk te maken en gestalte te geven. Dat doen we door alle taakvelden heen: liturgie, catechese, diaconie en pastoraat.

Doelstelling

Doel is de opbouw en vorming van geloofsgemeenschappen. De parochianen dragen hun gemeenschappen zowel in materieel, pastoraal, bestuurlijk als in financieel opzicht. Hierbij gaat het niet alleen om een verzameling van individuele christenen. Tezamen vormen gemeenschapsleden een netwerk van relaties tussen gelovigen en groepen gelovigen.

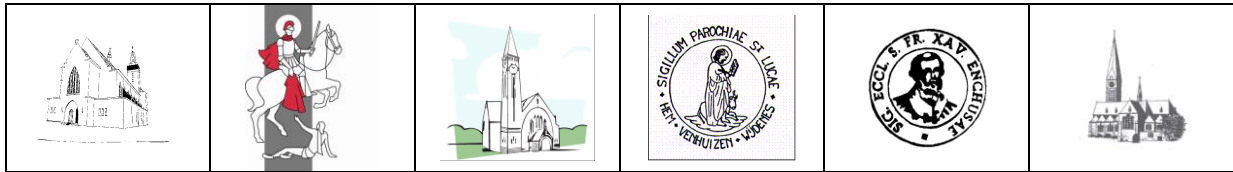
Beleiduitgangspunten

We willen werken aan een inspirerende visie op het 'regio-denken'.

We zetten ons in voor een positief klimaat, een stimulerende leiding en een open structuur.

We versterken onderlinge contacten en werken aan het missionaire karakter van de regio Zuid-Oost. Daarbij respecteren we het eigene van parochies.

We richten ons op inspirerende doelen en aantrekkelijke taken, en onderhouden contacten met maatschappelijke organisaties. Verder staan we open voor nieuwe ontwikkelingen en vormen, als ook voor brede oecumenische samenwerking.

Huidige situatie

De betrokkenheid bij en zorg voor parochianen en groepen uit zich in de parochies. Tussen de verschillende parochies signaleren we grote verschillen in pastorale en bestuurlijke vormen van gemeenschapsopbouw.

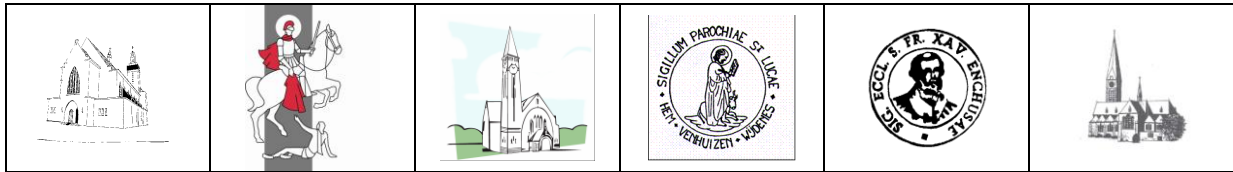
Realisatie van beleid

Onze ambities willen we als volgt in praktijk brengen:

1. Wat goed is, behouden we. Punten die verbetering behoeven, versterken we mét elkaar.
2. Een van de pastores is regionaal eindverantwoordelijke voor het taakveld gemeenschapsopbouw.

Werkplan gemeenschapsopbouw

1. We richten een regionale stuurgroep gemeenschapsopbouw op, onder leiding van de verantwoordelijke pastor of gekwalificeerde vrijwilliger.
2. We werken aan verbetering van communicatielijnen. Dat doen we door de parochies te informeren over alles wat er gaande is binnen het regionale samenwerkingsverband. De parochiesecretariaten spelen hierbij een zeer belangrijke rol. Elke parochie start een website op, die gekoppeld moet kunnen worden aan de regionale website, alsook aan sites van de overige regioparochies. De websites worden een ontmoetingplaats en informatiebron voor parochianen en niet-parochianen. In ieder parochieblad moet ruimte zijn voor regionale publicaties.
3. We besteden aandacht aan de bestuurlijke organisatie van gemeenschapsopbouw: de **pastorale organisatie**.
Om de visie op pastoraat uit te kunnen voeren is het noodzakelijk om:
 - de professionele krachten (pastores) en vrijwillige krachten in de regio te bundelen
 - de organisatie te structureren
 - verantwoordelijkheden te concretiseren en af te bakenen

Pastorale organisatie

3a. Pastoraal team

Op individueel niveau draagt iedere pastor de verantwoordelijkheid voor een of twee parochies. Hij/zij is de eerste aanspreekbare of eindverantwoordelijke.

Binnen de afzonderlijke parochies dragen de pastor en het parochiebestuur de gezamenlijke (eind)verantwoordelijkheid.

De eindverantwoordelijkheid voor de pastorale zorg in de regio wordt gedragen door alle pastores. Tezamen vormen zij een pastoraal team.

Het pastoraal team vergadert regelmatig.

Onderwerpen van het overleg zijn:

- uitwisseling van ervaringen
- signalering van kansen en problemen ten aanzien van pastoraat
- formulering van mogelijke oplossingen van gesignaleerde problemen
- vertaling van bisdombeleid naar de regio en het dekenaat
- bijstelling van regionale beleidsuitgangspunten

Het pastoraal team heeft een belangrijke rol ten aanzien van het pastorale beleid.

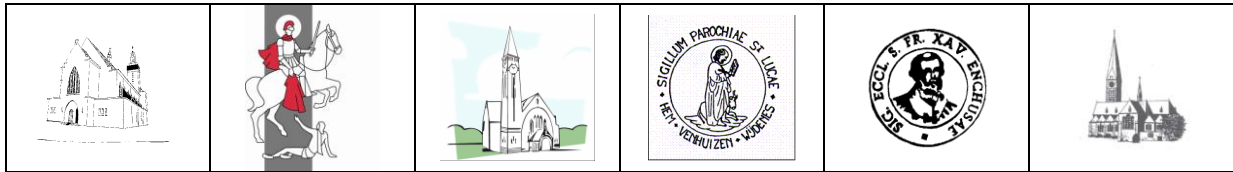
Binnen het team kunnen de regionale verantwoordelijkheden en taken worden verdeeld. Een goede optie is de verantwoordelijkheid voor één taakveld per pastor. Zo is steeds één pastor belast met één van de volgende taakvelden: diaconie in de regio, liturgie, catechese, jongerenpastoraat en gemeenschapsopbouw. Indien gewenst kunnen hier ook gekwalificeerde vrijwilligers voor worden ingezet.

Het pastoraal team kiest uit zijn midden een voorzitter.

3b. Bestuur

We gaan ons inzetten voor de realisatie van een *regionale bestuursvorm*. Dit is noodzakelijk om de voortgang van het pastoraat te waarborgen en slagvaardig op te kunnen treden. Het bestuurlijk overleg dient geformaliseerd te worden, bijvoorbeeld in de vorm van een convenant. Daarin worden onder meer de bevoegdheden en de samenstelling van het regionaal bestuur vastgelegd.

Tot de taken van het *parochiebestuur* behoort het beheer van de materiële zaken van de parochie. Het bestuur is verantwoordelijk voor de financiën. Daarover legt het verantwoording af in een jaarverslag, bestemd voor het bisdom en de parochianen. Daarnaast heeft het parochiebestuur een belangrijke adviserende taak ten aanzien van pastorale zaken, en is het verantwoordelijk voor het functioneren van de werkgroepen. Samen met de pastoraatgroep blijft het parochiebestuur op de hoogte van de regionale ontwikkelingen binnen de vier taakvelden: diaconie, gemeenschapsopbouw, catechese en liturgie.

3c. Pastoraatgroepen

Iedere parochie werkt aan het opzetten van een pastoraatgroep. Vanuit *er willen zijn voor elkaar* geeft de pastoraatgroep, samen met het pastoraal team en de parochianen, uitdrukking aan Gods liefdevolle zorg en aandacht voor mensen. De leden van de pastoraatgroep hebben voeling met wat er leeft in de parochiegemeenschap en worden door de gemeenschap aanvaard. Samen met de pastor zijn zij verantwoordelijk voor het uitvoerend pastoraat.

Nu zijn er nog grote verschillen in werkwijzen van pastoraatgroepen. Het onderhouden van regionale contacten verdient extra aandacht.

Pastoraatgroepen moeten hun ervaringen uitwisselen om elkaar te inspireren en nader tot elkaar te komen.

Mogelijke activiteiten van pastoraatgroepen zijn:

- Organiseren van pastorale nabijheid
- Vertalen naar pastoraal beleid van wat er in de geloofsgemeenschap leeft
- Fungeren als zichtbaar aanspreekpunt voor de geloofsgemeenschap
- Afstemmen van pastorale activiteiten
- Zorg dragen voor vrijwillig(st)ers
- Onderhouden van contacten met andere pastoraatgroepen in de regio
- Fungeren als gesprekspartner voor het pastorale team en het bestuur

3d. Vrijwilligers

Opgeleide vrijwilligers hebben hun eigen plek en verantwoordelijkheden binnen de pastorale organisatie. Zij dragen bij aan de opbouw van de gemeenschap. Ieder van hen doet dat op eigen wijze en met zijn of haar eigen talenten. Taken en verantwoordelijkheden worden beschreven in een *vrijwilligersbeleidsplan*.

Voor een goede positionering, werving en waardering van vrijwilligers gaan we een *regionaal vrijwilligersbeleidsplan* schrijven. De parochiële uitvoering daarvan moet door een vrijwilligerscoördinator worden vervuld.

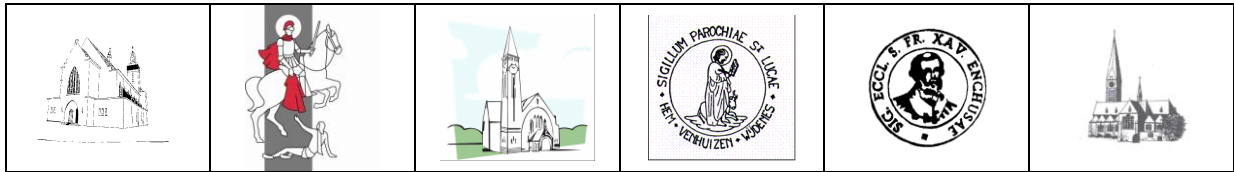
De regionale stuurgroepen gaan een *plan voor vorming en toerusting* opstellen en uitvoeren. Een ad hoc werkgroep gaat dit vrijwilligersbeleid schrijven, in opdracht van het regiobesturenoverleg.

3e. Stuurgroepen

We gaan per taakveld een regionale stuurgroep oprichten. De verantwoordelijke pastors of gekwalificeerde vrijwilligers zullen deze stuurgroepen voorzitten.

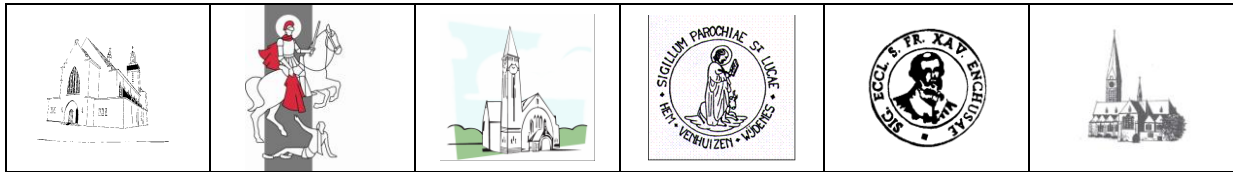
Hun belangrijkste taak is de bevordering van de regionale samenwerking binnen het desbetreffende taakveld. Dit doen zij onder meer door:

- Uitwisselen van ervaring
- Signaleren van noden

- Vertalen van regiobeleid naar de praktijk
- Opstellen van een werkplan voor het betreffende taakveld
- Opstellen van een plan voor vorming en toerusting van de vrijwilligers

Eens per jaar organiseren we per taakveld een regionale vrijwilligersbijeenkomst. Vrijwilligers kunnen dan informeel kennis maken met elkaar.

Conclusies en aanbevelingen

1. We werken aan een goede **bestuurlijke organisatie**. Daardoor wordt de regionale samenwerking optimaal bevorderd en is een slagvaardige werkwijze mogelijk.
2. Een goede personele bezetting van het **pastoraal team** is een belangrijke voorwaarde voor regionale samenwerking. Naast de pastorale bezetting is het gewenst om een **regiocoördinator** aan te stellen, die het proces van samenwerking kan stroomlijnen en begeleiden. Teamvorming, (bij-) scholing en ondersteuning zijn belangrijke aspecten die goed bewaakt moeten worden.
Tevens is het van groot belang, dat een **jongerenwerker** wordt aangesteld ten behoeve van het Jongerenpastoraat. Hij of zij gaat zich inzetten om op een wervende manier jonge mensen te betrekken bij de parochies en de kerk.
3. De **pastores** zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor een of twee parochies.
4. We werken aan een **nota Vrijwilligersbeleid** voor de regio. Belangrijke aspecten hierin zijn: ‘werving en selectie’, ‘begeleiding’, ‘scholing’ en vooral ‘waardering van vrijwilligers’.
5. In iedere gemeenschap moet een goede plek zijn om te vieren, te leren en te dienen. Vanuit de visie *Ik zal er zijn* is de bereikbaarheid en nabijheid van **gebouwen** van groot belang.
6. Op korte termijn richten we **regionale stuurgroepen** voor alle taakvelden op. Deze stuurgroepen zetten zich vooral in voor regionale activiteiten en communicatie. Zij leggen verantwoording af aan het regionaal bestuurlijk overleg.
7. Op grond van de visie *Ik zal er zijn* kiest de regio zelf haar eigen **naam**. Deze naam komt in de plaats van ‘Zuid-Oost’ en zal intensief gecommuniceerd worden met de parochianen.
8. *Regio word je niet zomaar*. Onder dat motto gaan we de regio op korte termijn **zichtbaar en voelbaar** maken voor de parochianen. Zo krijgen zij een beter inzicht in het doel, het belang en de activiteiten van de regio.